

บทที่ 6

สรุปและเสนอแนะ

6.1 บทสรุป

เศรษฐกิจในปัจจุบันภาครัฐบาลมีบทบาทสำคัญในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ และทำให้เศรษฐกิจมีการเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ โดยการใช้นโยบายทางการเงิน และการคลัง ซึ่งรัฐบาลดำเนินนโยบายทางการเงินการคลังผ่านทางใช้จ่าย และการเก็บภาษีอากร เพื่อกระตุ้นระบบเศรษฐกิจ และกระจายรายได้ เนื่องจากการใช้จ่าย และการเก็บภาษีอากรของรัฐบาลเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายรวมในตลาดผลผลิต หากมีการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่าย และการเก็บภาษีอากรของรัฐบาลจะส่งผลทำให้รายได้ประชาชาติเกิดการเปลี่ยนแปลงด้วย ดังนั้นการดำเนินนโยบายการคลังผ่านการใช้จ่าย และการเก็บภาษีอากรของรัฐบาล จึงเป็นเครื่องมือที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ส่วนการดำเนินนโยบายการเงินเป็นการจัดการปริมาณเงินที่อยู่ในระบบเศรษฐกิจโดยธนาคารกลาง จากการทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนของการทำธุรกรรมต่าง ดังนั้นการพัฒนาเศรษฐกิจ และการพัฒนาประเทศจะดำเนินไปได้อย่างมั่นคงจึงขึ้นอยู่กับปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจที่เหมาะสมกล่าวคือ ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจต้องมีไม่มาก และไม่น้อยเกินไป ถ้าในขณะที่ใดขณะหนึ่งระบบเศรษฐกิจมีปริมาณเงินมากเกินไปก็จะเกิดปัญหาเงินเฟ้อ แต่ถ้ามีน้อยเกินไปก็จะเกิดปัญหาเงินฝืดแล้วแต่เป็นผลเสียของระบบเศรษฐกิจทั้งสิ้น ดังนั้นการศึกษาถึงลักษณะ และโครงสร้างการดำเนินนโยบายการเงินและการคลังของรัฐบาล ตลอดจนถึงผลกระทบของการดำเนินนโยบายการเงินและการคลังของรัฐบาลที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยนั้นมีความสำคัญมากต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ อันจะนำไปสู่การเจริญเติบโตที่เหมาะสมต่อไป

การศึกษาวเคราะห์การดำเนินนโยบายการคลังของรัฐบาล พบว่ายอดรายจ่ายของรัฐบาลในช่วงที่ทำการศึกษานี้เฉลี่ยประมาณ 1.4 ล้านล้านบาท โดยใช้จ่ายส่วนใหญ่ไปในการศึกษาคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.12 รองลงมาคือด้านเศรษฐกิจคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.49 ทางด้านการจัดเก็บภาษี พบว่ายอดการจัดเก็บภาษีในช่วงที่ทำการศึกษานี้เฉลี่ยประมาณ 1.5 ล้านล้านบาท โดยการจัดเก็บส่วนใหญ่ได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.26 รองลงมาคือภาษีเงินได้นิติบุคคลคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 28.12 และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.09

ตามลำดับ ส่วนการดำเนินนโยบายการเงินของรัฐบาล พบว่ารัฐบาลใช้เครื่องมือทางการเงิน คือการกำหนดการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ การดำเนินการผ่านตลาดการเงิน และหน้าต่างตั้งรับเพื่อควบคุมอัตราดอกเบี้ยให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมในช่วงที่ทำการศึกษา เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.88

ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการดำเนินนโยบายการคลังของรัฐบาลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย พบว่าเงินรายจ่ายของรัฐบาลส่วนใหญ่มาจากการเก็บภาษี รองลงมาคือเงินคงคลัง และรายได้จากการกู้โดยการออกพันธบัตรตามลำดับ โดยที่ค่าตัวทวีในการใช้จ่ายเงินของรัฐบาลเท่ากับ 0.07 นอกจากนี้ยังพบว่าการใช้จ่ายเงินของรัฐบาลมีการปรับตัวในระยะสั้นเพื่อให้กลับเข้าสู่ดุลยภาพในระยะยาวโดยมีค่าสัมประสิทธิ์การปรับตัวเท่ากับ 0.27 ทางด้านการเก็บภาษีของรัฐบาลมีค่าตัวทวีเท่ากับ -4.87 นอกจากนี้ยังพบว่าการเก็บภาษีของรัฐบาลมีการปรับตัวในระยะสั้นเพื่อให้กลับเข้าสู่ดุลยภาพในระยะยาวโดยมีค่าสัมประสิทธิ์การปรับตัวเท่ากับ 0.41

สำหรับการดำเนินนโยบายการเงินของรัฐบาลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย พบว่าปัจจัยที่เป็นตัวอธิบายปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจตามทฤษฎีฐานเงินมากที่สุดคืออัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารกลางคิดจากธนาคารพาณิชย์ รองลงมาคืออัตราดอกเบี้ยที่ให้แก่เงินฝากประจำ อัตราภาษีต่อรายได้ และระดับรายได้ที่แท้จริงตามลำดับ โดยที่ค่าตัวทวีในการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินเท่ากับ 1.10 นอกจากนี้ยังพบว่าปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจมีการปรับตัวในระยะสั้นเพื่อให้กลับเข้าสู่ดุลยภาพในระยะยาวโดยมีค่าสัมประสิทธิ์การปรับตัวเท่ากับ 0.01

6.2 ข้อเสนอแนะ

6.2.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. จากการศึกษาพบว่าการดำเนินนโยบายการคลังนั้นจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจมากกว่าการดำเนินนโยบายการเงิน ดังนั้นรัฐบาลควรจะเน้นการดำเนินนโยบายการคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจเพราะการดำเนินนโยบายการคลังสามารถพัฒนาเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. จากการศึกษาการดำเนินนโยบายการคลังผ่านการใช้จ่ายเงินของรัฐบาล พบว่าการใช้จ่ายเงินของรัฐบาลมาจากการเก็บภาษี รองลงมาคือเงินคงคลัง และรายได้จากการกู้ ดังนั้นรัฐบาลควรจะใช้จ่ายให้สอดคล้องกับรายได้มากที่สุด เพื่อจะได้ไม่ไปเป็นการเพิ่มภาระด้านการจัดเก็บรายได้และการก่อหนี้ เพราะการจัดเก็บรายได้ส่วนใหญ่มาจากการเก็บภาษีซึ่งเป็นการเก็บจากรายได้ และการใช้จ่ายของประชาชน ซึ่งการเก็บภาษีจะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของประชาชน ดังนั้นรัฐบาลควรจะใช้ภาษีที่เหมาะสมและสอดคล้องกับภาวะทางเศรษฐกิจเพื่อจะไม่เป็นการเพิ่มภาระของประชาชนในการดำเนินชีวิต เช่นเดียวกันการกู้ยืมเงินของรัฐบาลจะเป็น

การเพิ่มภาระให้แก่ประชาชนในการใช้หนี้ถึงแม้ว่าการก่อหนี้จะเป็นการนำเงินมาใช้ในโครงการต่างๆของรัฐบาลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ แต่ก็ควรคำนึงถึงภาระที่จะตกไปยังประชาชนด้วย ดังนั้นรัฐบาลควรจะคำนึงถึงปริมาณการกู้ยืมที่เหมาะสม และสามารถชำระเงินกู้คืนได้ตามระยะเวลาที่กำหนด โดยนำเงินไปใช้ในโครงการที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและประเทศ และสิ่งที่รัฐบาลควรคำนึงถึงเป็นอย่างมากอีกประการหนึ่งในการดำเนินนโยบายทางการคลัง คือการใช้จ่ายในแต่ละโครงการจะต้องไม่ไปเป็นการแข่งขัน และแย่งทรัพยากรจากภาคเอกชนมากจนเกินไป เพื่อที่ภาคเอกชนจะสามารถเกิดการลงทุนได้

3. จากการศึกษา นโยบายการเงินผ่านการควบคุมปริมาณเงินในระบบของรัฐบาล พบว่าการกำหนดอัตราดอกเบี้ยนโยบายของรัฐบาลมีผลต่อการควบคุมปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก ดังนั้นการกำหนดอัตราดอกเบี้ยนโยบายของรัฐบาลนั้นรัฐบาลต้องประเมิน และวิเคราะห์สถานะทางเศรษฐกิจในช่วงที่มีสถานะเงินฝืด หรือเงินเฟ้อแล้วทำการกำหนดอัตราดอกเบี้ยให้สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจในช่วงนั้น ซึ่งจะส่งผลให้มีปริมาณเงินไหลเวียนในระบบเศรษฐกิจในปริมาณที่เหมาะสม ซึ่งถ้าอยู่สถานะที่มีอัตราเงินฝืดสูงเกินความเหมาะสมรัฐบาลก็ควรปรับอัตราดอกเบี้ยให้อยู่ในอัตราที่ต่ำลงเพื่อเป็นการกระตุ้นการลงทุน และการบริโภค ซึ่งจะส่งผลให้มีการใช้จ่ายเงินในระบบเศรษฐกิจมากขึ้น และจะทำให้อัตราเงินฝืดลดลง ในขณะที่ถ้าอยู่สถานะที่มีอัตราเงินเฟ้อสูงเกินไปรัฐบาลก็ควรปรับอัตราดอกเบี้ยให้อยู่ในอัตราที่สูงขึ้นเพื่อเป็นการกระตุ้นการออม ซึ่งจะส่งผลให้มีการใช้จ่ายเงินในระบบเศรษฐกิจลดลง และจะทำให้อัตราเงินเฟ้อลดลง

4. จากการศึกษาพบว่าการดำเนินนโยบายการเงินและการคลังมีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ดังนั้นรัฐบาลควรจะดำเนินนโยบายการเงินและการคลังให้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน เช่น เมื่อรัฐบาลต้องการกระตุ้นเศรษฐกิจโดยการส่งเสริมการลงทุน หรือการบริโภค รัฐบาลก็ควรจะดำเนินนโยบายการคลังผ่านการใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการลงทุน ลดภาษีต่างๆเพื่อเป็นการส่งเสริมการลงทุน และ ดำเนินนโยบายการเงินโดยการปรับอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานลง ซึ่งจะทำให้อัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมทำให้เกิดการลงทุน และการบริโภคที่สูงขึ้น เป็นต้น